

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 3.9.2021.
COM(2021) 534 final

2021/0285 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

**o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Konvencije o zaštiti
morskog okoliša Baltičkog mora („Helsinška konvencija”) o donošenju Preporuke za
izmjenu Dijela II. Priloga III. Konvenciji**

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Ovaj se prijedlog odnosi na odluku o utvrđivanju stajališta koje treba zauzeti u ime Unije u okviru Komisije za zaštitu morskog okoliša Baltičkog mora u vezi s predviđenim donošenjem Preporuke za izmjenu Dijela II. Priloga III. Konvenciji o zaštiti morskog okoliša Baltičkog mora

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

2.1. Helsinška konvencija

Cilj je Konvencije o zaštiti morskog okoliša Baltičkog mora („Konvencija”) zaštititi morski okoliš Baltičkog mora od svih izvora onečišćenja iz industrijskih pogona i drugih ljudskih aktivnosti. Stupila je na snagu 3. svibnja 1980. Konvencija je izmijenjena 1992.

Europska unija stranka je Konvencije¹.

2.2. Komisija za zaštitu morskog okoliša Baltičkog mora (HELCOM)

Komisiju za zaštitu morskog okoliša Baltičkog mora, poznatu i kao Helsinška komisija (HELCOM), čine predstavnici svake od 10 ugovornih stranaka² u Konvenciji. Sastaje se redovito i u bilo koje vrijeme ako je to potrebno zbog posebnih okolnosti. Njezine zadaće uključuju nadzor nad provedbom Konvencije i preispitivanje stanja obuhvaćenog morskog područja, djelotvornosti donesenih mjera, prioriteta i potrebe za eventualnim dodatnim ili drukčijim mjerama.

U skladu s člankom 23. Konvencije svaka ugovorna stranka ima jedan glas u Komisiji. EU ima pravo na broj glasova jednak broju njegovih država članica koje su ugovorne stranke Konvencije. EU ne ostvaruje svoje pravo glasa kad ga ostvaruju njegove države članice i obratno.

U skladu s člankom 19. stavkom 5. Konvencije, Komisija donosi odluke jednoglasnom odlukom ugovornih stranaka, osim ako je predviđeno drugačije.

2.3. Predviđeni akt Komisije za zaštitu morskog okoliša Baltičkog mora

Komisija za zaštitu morskog okoliša Baltičkog mora će 20. listopada 2021. na ministarskom sastanku HELCOM-a 2021. donijeti Preporuku za izmjenu Dijela II. Priloga III. Helsinškoj konvenciji („predviđeni akt”).

Svrha je izmjene modernizirati zahtjeve iz Dijela II. Priloga III. Konvenciji uključivanjem najnovijih znanstvenih spoznaja o dobroj poljoprivrednoj praksi i novog pojmovnika, uzimajući u obzir postojeće zakonodavstvo EU-a, te dodati novu točku o recikliranju hranjiva na temelju ishoda ministarskog sastanka Komisije u Bruxellesu održanog 2018. pod predsjedanjem EU-a.

Donošenjem predviđenog akta otvara se postupak prešutnog prihvatanja članka 32. Konvencije kako bi se izmijenio Dio II. Prilog III. toj konvenciji. Izmjena Dijela II. Priloga III. Konvenciji obvezujuća je za Uniju.

¹ SL L 73, 16.3.1994., str. 19.–19.

² Danska, Estonija, Europska unija, Finska, Latvija, Litva, Njemačka, Poljska, Ruska Federacija i Švedska.

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

Više je puta prepoznata potreba za zaštitom morske bioraznolikosti i ekosustava u Baltičkom moru, među ostalim u pomorskim područjima izvan nacionalne jurisdikcije.

Cilj je izmjene Dijela II. Priloga III. Helsinškoj konvenciji modernizirati zahtjeve Konvencije, a riječ je o sprječavanju onečišćenja uzrokovanog poljoprivredom. Konkretno, točka 3. o skladištenju gnojiva i točka 6. o primjeni organskih gnojiva prilagođene su kako bi uključivale najnovija kretanja u znanstvenim spoznajama o dobroj poljoprivrednoj praksi. Nadalje, uvodi se nova točka o recikliranju hranjiva kako bi se u obzir uzele obveze preuzete s tim u vezi u deklaraciji HELCOM-a iz 2018. pod predsjedanjem EU-a, kao i novi pojmovnik, uzimajući u obzir postojeće zakonodavstvo EU-a.

Uzimajući u obzir ministarski sastanak HELCOM-a u listopadu 2021., stajalište je Unije nužno jer se predviđenom preporukom otvara postupak prešutnog prihvatanja članka 32. Konvencije o zaštiti morskog okoliša Baltičkog mora kako bi se izmijenio Dio II. Prilog III. toj konvenciji. Izmjena Dijela II. Priloga III. Konvenciji obvezujuća je za Uniju. Budući da će se izmjenom Priloga modernizirati zahtjevi u pogledu zaštite Baltičkog mora, izmijeniti međunarodne obveze i ambicije EU-a te poboljšati zaštita okoliša, predlaže se da Unija podrži donošenje Preporuke.

4. PRAVNA OSNOVA

4.1. Postupovna pravna osnova

4.1.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je donošenje odluka kojima se utvrđuju „stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma”.

Pojam „akti koji proizvode pravne učinke” obuhvaća akte koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava kojima se uređuje predmetno tijelo. Obuhvaća i instrumente koji nemaju obvezujući učinak na temelju međunarodnog prava, ali postoji mogućnost da „presudno utječu na sadržaj propisa koje donese zakonodavac Unije”³.

4.1.2. Primjena na ovaj predmet

Komisija za zaštitu morskog okoliša Baltičkog mora je tijelo uspostavljeno na temelju sporazuma, točnije Konvencije o zaštiti morskog okoliša Baltičkog mora.

Akt koji Komisija za zaštitu morskog okoliša Baltičkog mora treba donijeti akt je koji proizvodi pravne učinke. Predviđeni akt proizvodi pravne učinke jer se njime otvara postupak prešutnog prihvatanja članka 32. Konvencije kako bi se izmijenio njegov Dio II. Prilog III.

Predviđenim aktom ne dopunjuje se niti mijenja institucionalni okvir Konvencije.

Stoga je postupovna pravna osnova za predloženu odluku članak 218. stavak 9. UFEU-a.

³ Presuda Suda od 7. listopada 2014., Njemačka protiv Vijeća, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, t. 61.–64.

4.2. Materijalna pravna osnova

4.2.1. Načela

Materijalna pravna osnova za odluku na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju predviđenog akta o kojemu se zauzima stajalište u ime Unije. Ako predviđeni akt ima dva cilja ili elementa te ako se može utvrditi da je jedan od ta dva cilja ili elementa glavni, a drugi samo sporedan, odluka na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a mora se temeljiti na samo jednoj materijalnoj pravnoj osnovi, naime onoj koju zahtijeva glavni ili prevladavajući cilj ili element.

4.2.2. Primjena na ovaj predmet

Glavni cilj i sadržaj predviđenog akta odnose se na zaštitu okoliša.

Stoga je materijalna pravna osnova predložene odluke članak 192. stavak 1. UFEU-a.

4.3. Zaključak

Pravna osnova predložene odluke trebao bi biti članak 192. stavak 1. u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Konvencije o zaštiti morskog okoliša Baltičkog mora („Helsinška konvencija”) o donošenju Preporuke za izmjenu Dijela II. Priloga III. Konvenciji

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1. u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Konvenciju o zaštiti morskog okoliša Baltičkog mora kako je revidirana 1992. („Sporazum”) sklopila je Unija Odlukom Vijeća 94/157/EZ⁴.
- (2) U skladu s člankom 32. Sporazuma, Komisija za zaštitu morskog okoliša Baltičkog mora može donositi izmjene prilogâ Sporazuma.
- (3) Komisija za zaštitu morskog okoliša Baltičkog mora na ministarskom će sastanku 2021. koji će se održati 20. listopada 2021. donijeti Preporuku za izmjenu Dijela II. Priloga III. Sporazumu.
- (4) Primjereno je utvrditi stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u okviru Komisije za zaštitu morskog okoliša Baltičkog mora jer se izmjene prilogâ koje je preporučila Komisija donose postupkom prešutnog prihvatanja iz članka 32. Sporazuma. Izmjena Dijela II. Priloga III. Sporazumu obvezujuća je za Uniju.
- (5) Budući da će se predviđenom izmjenom Dijela II. Priloga III. modernizirati zahtjevi u pogledu zaštite Baltičkog mora, izmijeniti međunarodne obveze i ambicije EU-a te poboljšati zaštita okoliša, predlaže se da Unija podrži donošenje Preporuke.

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije na ministarskom sastanku Komisije za zaštitu morskog okoliša Baltičkog mora 2021. jest da se podržava donošenje Preporuke za izmjenu Dijela II. Priloga III. Helsinškoj konvenciji.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Komisiji.

⁴ SL L 73, 16.3.1994., str. 19.–19.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*